

DOI: 10.58423/2786-6742/2024-5-441-450

УДК 657

Марина РЕСЛЕР

доктор економічних наук, професор,
декан факультету економіки, управління та інженерії,
Мукачівського державного університету
м. Мукачево, Україна
ORCID ID: 0000-0002-3787-9472
Scopus Author ID: 57202209982

ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНУ СИСТЕМУ

Анотація. У сучасній цифровій економіці, яка швидко розвивається, підприємства стикаються з безпредecedентними можливостями та проблемами в управлінні своїми обліковими та аналітичними системами. У статті розглядаються фактори, які впливають на вдосконалення обліково-аналітичних систем в період розвитку цифрової економіки. Вплив цифрової економіки відображає спосіб збору, обробки та аналізу фінансових даних. З появою передових технологій, таких як хмарні обчислення, штучний інтелект і аналітика великих даних, підприємства тепер мають доступ до величезних обсягів даних, які можна використовувати, щоб отримати цінну інформацію про свої фінансові показники, ринкові тенденції та поведінку клієнтів. Також, цифрова економіка привела до підвищення автоматизації та ефективності облікових процесів. Автоматизовані системи та програмні рішення оптимізували рутинні завдання, такі як введення даних, узгодження та звітність, звільняючи дорогоцінний час для спеціалістів з бухгалтерського обліку, щоб зосередитися на більш стратегічній діяльності. Крім того, цифрова економіка сприяла більшій співпраці та комунікації всередині підприємств і з зовнішніми зацікавленими сторонами. Хмарні бухгалтерські платформи та аналітичні інструменти забезпечують доступ у режимі реального часу до фінансових даних з будь-якого місця, забезпечуючи безперебійну співпрацю між членами команди, клієнтами та партнерами. Однак цифрова економіка також створює такі виклики, як ризики кібербезпеки, проблеми з конфіденційністю даних і необхідність постійного розвитку навичок. Підприємства повинні інвестувати в надійні заходи кібербезпеки, щоб захистити конфіденційну фінансову інформацію та забезпечити дотримання правил конфіденційності даних. Підсумовуючи, цифрова економіка докорінно змінила облікові та аналітичні системи підприємств, запропонувавши неперевершенні можливості для інновацій, ефективності та зростання. Однак, щоб повністю скористатися цими можливостями та пом'якшити пов'язані з цим ризики, підприємства повинні адаптуватися до цифровізації, що розвивається, і використовувати технологічні досягнення у своїй бухгалтерській та аналітичній практиці.

Ключові слова: цифрова економіка, система обліку, аналітична система, підприємство, технологія, автоматизація кібербезпека.

JEL Classification: M41, O32

Absztrakt. Napjaink gyorsan fejlődő digitális gazdaságában a vállalkozások példátlan lehetőségekkel és kihívásokkal néznek szembe számviteli és elemzési rendszereik kezelése terén. A cikk a számviteli és elemző rendszerek fejlődését befolyásoló tényezőket vizsgálja a digitális gazdaság fejlődése során. A digitális gazdaság hatása a pénzügyi adatok gyűjtésének, feldolgozásának és elemzésének módját tükrözi. Az olyan fejlett technológiák megjelenésével, mint a számítási felhő, a mesterséges

intelligencia és a nagy adatelemzés, a vállalatok mára hatalmas mennyiséggű adathoz férhetnek hozzá, amelyek értékes betekintést nyújthatnak pénzügyi teljesítményükbe, piaci trendjeikbe és vásárlói viselkedésükbe. A digitális gazdaság a számviteli folyamatok automatizálásának és hatékonyiságának növekedéséhez is vezetett. Az automatizált rendszerek és szoftvermegoldások leegyszerűsítették a rutin feladatakat, például az adatbevitelt, az egyeztetést és a jelentéskészítést, értékes időt szabadítva fel a számviteli szakemberek számára, hogy stratégiaibb tevékenységekre összpontosítsanak. Ezenkívül a digitális gazdaság elősegítette a nagyobb együttműködést és kommunikációt a vállalkozásokon belül és a külső érdekeltek felekkel. A felhőalapú számviteli platformok és elemzőeszközök valós idejű hozzáférést biztosítanak a pénzügyi adatokhoz bárholnan, lehetővé téve a zökkenőmentes együttműködést a csapattagok, az ügyfelek és a partnerek között. A digitális gazdaság azonban olyan kihívásokat is jelent, mint a kiberbiztonsági kockázatok, az adatvédelmi problémák és a folyamatos készségfejlesztés szükségessége. A vállalatoknak robusztus kiberbiztonsági intézkedésekbe kell befektetniük az érzékeny pénzügyi információk védelme és az adatvédelmi előírások betartása érdekében. Összefoglalva: a digitális gazdaság alapjaiban változtatta meg a vállalkozások számviteli és elemzési rendszerét, nagyszerű innovációs, hatékonyiségi és növekedési lehetőségeket kínálva. E lehetőségek teljes kihasználása és a kapcsolódó kockázatok mérséklése érdekében azonban a vállalatoknak alkalmazkodniuk kell a digitalizálás fejlődéséhez, és a technológiai fejlődést fel kell használniuk számviteli és elemzési gyakorlatukban.

Kulcsszavak: digitális gazdaság, számviteli rendszer, elemző rendszer, vállalat, technológia, automatizálás, kiberbiztonság.

Abstract. In today's rapidly evolving digital economy, businesses face unprecedented opportunities and challenges in managing their accounting and analytics systems. The article considers the factors that affect the development of accounting and analytical systems during the development of the digital economy. The impact of the digital economy reflects the way financial data is collected, processed and analyzed. With the advent of advanced technologies such as cloud computing, artificial intelligence, and big data analytics, businesses now have access to vast amounts of data that can be used to gain valuable insights into their financial performance, market trends, and customer behavior. Also, the digital economy has led to increased automation and efficiency of accounting processes. Automated systems and software solutions have streamlined routine tasks such as data entry, reconciliation and reporting, freeing up valuable time for accounting professionals to focus on more strategic activities. In addition, the digital economy has facilitated greater collaboration and communication within businesses and with external stakeholders. Cloud-based accounting platforms and analytics tools provide real-time access to financial data from anywhere, enabling seamless collaboration between team members, clients and partners. However, the digital economy also creates challenges such as cyber security risks, data privacy issues and the need for continuous skills development. Businesses must invest in robust cybersecurity measures to protect sensitive financial information and ensure compliance with data privacy regulations. In summary, the digital economy has fundamentally changed the accounting and analytics systems of businesses, offering unparalleled opportunities for innovation, efficiency and growth. However, to take full advantage of these opportunities and mitigate the associated risks, businesses must adapt to the evolving digitalization and leverage technological advances in their accounting and analytics practices.

Keywords: digital economy, accounting system, analytical system, enterprise, technology, automation, cyber security.

Постановка проблеми. Вплив розвитку цифрової економіки на обліково-аналітичну систему безперечно відіграє значну роль. Економічні технології змінили роль алгоритмів, які впливають на структурні зміни в обліково-аналітичних системах та змушують адаптуватись до новітніх умов.

Вдосконалення технологій штучного інтелекту, обробки масивів даних (BigData), поява сучасних облікових, аналітичних інструментів і хмарних сервісів сприяє до виконання більш складніших функцій в режимі реального часу.

Обліково-аналітична система в контексті сучасної фінансової інформації повинна швидко реагувати на виклики часу та опрацьовувати: значний обсяг та різноманітність джерел; достовірність та швидкість; важливість усвідомлення, що можна одержати значні економічні вигоди від обробки даних.

Тому внутрішній зміст і функціонал існуючих обліково-аналітичних систем в сучасних умовах має бути переосмислений та виведений на нові формати взаємодії для ефективної організації з орієнтацією на підтримку адміністративних, управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження, які присвячені висвітленню проблематики впливу цифрової економіки на обліково-аналітичну систему мають фрагментальний характер. Ця проблематика почала набувати популярності на сторінках спеціалізованих видань, здебільше у збірниках тез конференцій.

Так, Д. Піпевич (2020р.) зазначає, що цифровізація системи бухгалтерського обліку має низку позитивних рис, зокрема, скорочення витрат праці, мінімізацію помилок через прояв людського фактору, підвищення якості аналізу облікової інформації, прискорення їх руху між стейкхолдерами, зменшення випадків дублювання інформації на різних платформах, можливість швидкого опрацювання великих обсягів інформації. При цьому особливо важливо гарантувати транспарентність і об'єктивність усіх операцій контролю, обліку й аудиту [1].

Н. Костишин (2020 р.) також обмежується загальними підходами щодо «вдалого трансформування цифрового бухгалтерського обліку», який створить єдиний інформаційний простір з розвиненими цифровими обліково-аналітичними сервісами і покращить якість управління на всіх рівнях [2].

Н. Єршова (2020 р.) Бухгалтерський облік як інформаційна технологія дозволяє в повній мірі використовувати цифровізацію для спостереження, систематизації та передачі інформації про господарську діяльність суб'єкта на будь-який відстані і будь-якому користувачеві. Розвиток інформаційних технологій і потужний тренд діджиталізації вимагають використання сучасного інструментарію програмних продуктів для представлення інформації системою бухгалтерського обліку. При цьому, ІТ-технології викликають суттєві модифікації в прикладному напрямку науки про бухгалтерський облік: хмарні технології, відкриті технологічні платформи, електронні довідково-інформаційні системи, створення єдиного міжнародного формату та змісту фінансової звітності в електронному вигляді XBRL [3].

Л. Беляєва (2020 р.) визначає переваги так і недоліки впровадження електронного документа в цілому, без детального аналізу конкретних форм [4].

М. Кулинич, А. Шворак, Л. Жиленко (2020 р.) пов'язують впровадження цифрової грамотності зі зміною умов професії бухгалтера [5].

І. Лукановська (2020 р.) аналізує облікові особливості та оподаткування Інтернет-торгівлі з розглядом окремих аспектів документування [6].

Н. Хорунжак та І. Лукановська (2019 р.) описують напрями, які потребують наукових і практичних досліджень: встановлення особливостей діяльності інтернет-магазинів для потреб відповідного розвитку інструментарію та елементів методу бухгалтерського обліку; удосконалення нормативно-правового регулювання відносин між суб'єктами у середовищі електронної комерції; визначення складників середовища електронної комерції для потреб бухгалтерського обліку [7].

М. Кулинич, Л. Жиленко (2019 р.) вказують на низку організаційних, методологічних і методичних змін, які є характерними для бухгалтерського обліку в умовах цифровізації господарських і управлінських процесів та потребують відповідної адаптації: «визначення та систематизація кола об'єктів бухгалтерського обліку в умовах криптоекономіки та цифровізації соціально-економічних процесів; створення віртуальних одиниць вартості; капіталізація нематеріальних чинників економічного та соціального зростання, соціальної відповідальності та екологічної безпеки бізнесу; виявлення особливостей і важливих для стейкхолдерів інформаційних характеристик об'єктів обліку, уточнення критеріїв їх визнання» [8].

Науковий доробок зазначених вчених став теоретичним підґрунтям для здійснення подальших досліджень та потребують визначення ключових моментів вдосконалення обліково-аналітичних систем при впровадженні та використанні цифрових платформ.

Метою статті є аналіз сутності змін та впливу факторів, які відбуваються з обліково-аналітичною системою в умовах розвитку цифрової економіки.

Викладення основного матеріалу. Цифрова економіка розширює можливості фахівців на сьогоднішній день, формує сучасні інноваційні підходи до інтегрування обліково-аналітичних систем, підвищує оперативність та якість надання інформації, забезпечує необхідними компетенціями.

На нашу думку, основою цифрової економіки так звана гіперзв'язаність, що поєднує між собою працю людей, підприємства та інтернет комунікацію. Всі ці фактори вимагають адекватної обліково-аналітичної системи, яка здатна відображати особливості господарської діяльності.

Протягом останніх років, процес ведення документування господарських операцій активно відходить від паперового обліку та підлягає змінам, які пов'язані з інноваційними технологіями для передачі та зберігання обліково-аналітичної інформації. Зазначимо, що під цифровізацією обліку слід розуміти модернізацію ведення господарської діяльності підприємства, оскільки саме цей процес дозволяє опрацювати великий обсяг інформації, звісно завдяки людському інтелекту та цифровим технологіям.

Цифрова економіка внесла зміни у сфері обліково-аналітичному забезпеченні, запропонувавши нові інструменти, методи та можливості для фахівців з обліку та аналізу. Наведемо деякі ключові аспекти цифрової економіки в сфері обліково-аналітичного забезпечення:

- автоматизація: цифрова економіка дозволила автоматизувати повторювані завдання в обліку та аналізі, такі як введення даних, звірка та звітність. Бухгалтерське програмне забезпечення та аналітичні інструменти використовують алгоритми, щоб оптимізувати процеси, підвищити ефективність і зменшити ручні помилки.

- хмарні обчислення: хмарне бухгалтерське програмне забезпечення та аналітичні платформи стають дедалі популярнішими, що дозволяє фахівцям отримувати доступ до фінансових даних і аналітичних інструментів з будь-якого місця, де є підключення до Інтернету. Хмарні обчислення пропонують масштабованість, гнучкість і економічну ефективність, дозволяючи організаціям за потреби масштабувати свої облікові та аналітичні можливості.

- аналітика великих даних: цифрова економіка генерує величезні обсяги даних із різних джерел, включаючи транзакції, взаємодію з клієнтами, соціальні мережі та датчики. Інструменти аналітики великих даних дозволяють спеціалістам з обліку аналізувати ці дані, щоб отримати уявлення про ефективність бізнесу, тенденції та можливості.

- технологія блокчейн: технологія блокчейн має потенціал для трансформації облікових процесів, надаючи безпечну та незмінну книгу для запису транзакцій. Системи обліку, засновані на блокчейні, забезпечують прозорість, відстежуваність і безпеку, знижуючи ризик шахрайства та помилок. Розумні контракти автоматизують договірні угоди та транзакції, ще більше підвищуючи ефективність і надійність.

- візуалізація даних: інструменти візуалізації даних дозволяють фахівцям в сфері обліково-аналітичного забезпечення передавати складну фінансову інформацію та розуміння в чіткій та інтуїтивно зрозумілій формі. Діаграми, графіки, інформаційні панелі та інтерактивні звіти допомагають зацікавленим сторонам миттєво зрозуміти тенденції, закономірності та ключові показники ефективності (KPI), що полегшує прийняття кращих рішень.

- кібербезпека: цифрова економіка створює проблеми з кібербезпекою для облікової та аналітичної підтримки, оскільки конфіденційні фінансові дані та системи все частіше стають мішенями кіберзагроз. Заходи кібербезпеки, такі як шифрування, контроль доступу, виявлення вторгнень і навчання з питань безпеки, є важливими для захисту від витоку даних, шахрайства та несанкціонованого доступу.

- відповідність нормативним вимогам: цифрова економіка має наслідки для дотримання нормативних вимог у сфері обліково-аналітичного забезпечення, оскільки нові технології та джерела даних породжують правові та нормативні проблеми. Організації повинні забезпечити відповідність відповідним законам і нормам, що регулюють конфіденційність даних, безпеку, фінансову звітність і оподаткування, наприклад GDPR, SOX і IFRS.

Загалом, цифрова економіка створює як можливості, так і виклики для фахівців у сфері обліку та аналізу. Використовуючи цифрові інструменти, технології та передовий досвід, підприємства можуть вдосконалити свої облікові процеси, покращити процес прийняття рішень і стимулювати розвиток бізнесу в

епоху цифрових технологій. Цифрова економіка в обліково-аналітичному забезпеченні має низку переваг та недоліків, таблиця 1.

Таблиця 1.

Переваги та недоліки використання засобів цифровізації в обліково-аналітичному забезпеченні

Переваги	
Ефективність	Цифрові інструменти та програмне забезпечення оптимізують облікові процеси, скорочуючи час та зусилля необхідні для таких завдань, ведення даних, обробка, узагальнення та звітність
Точність	Автоматизовані системи дозволяють звести до мінімуму помилки в розрахунках та веденні даних
Доступність	Хмарні технології забезпечують доступ до обліково-аналітичних даних у реальному часі з будь-якого місця, де є підключений інтернет. Ця доступність забезпечує кращу співпрацю між членами команди, клієнтами та зацікавленими сторонами
Керовані дані	Цифрова економіка створює величезні обсяги даних, надаючи зацікавленим сторонам інформацію про ефективність бізнесу, тенденції та поведінку клієнтів
Економія	Цифрові рішення зменшують потребу в ручній праці та паперових процесах, що призводить до економії часу та ресурсів
Недоліки	
Ризики кібербезпеки	Цифрова економіка наражає обліково-аналітичні системи на загрози кібербезпеки, такі як злом, витік даних і атаки зловмисного програмного забезпечення. Фахівці з обліку повинні впроваджувати надійні заходи безпеки, щоб захистити конфіденційну фінансову інформацію та зберегти довіру клієнтів і зацікавлених сторін
Залежність від технологій	Залежність від цифрових інструментів і програмного забезпечення робить облікові операції вразливими до технічних збоїв, системних збоїв і програмних помилок. Перебої в обслуговуванні або втрата даних можуть порушити бізнес-операції та поставити під загрозу цілісність фінансової звітності
Нестача навичок	Швидкий розвиток технологій вимагає від фахівців постійного вдосконалення своїх навичок і знань, щоб йти в ногу з досягненнями. Однак багатьом професіоналам може бракувати необхідних знань у таких сферах, як аналітика даних, кібербезпека та цифрова трансформація
Занепокоєння щодо конфіденційності	Цифрові системи збирають і зберігають величезну кількість осібистих і фінансових даних, що викликає занепокоєння щодо нормативних актів щодо конфіденційності та захисту даних, таких як GDPR і CCPA. Фахівці з обліку повинні забезпечити дотримання відповідних законів і нормативних актів, щоб захистити конфіденційність клієнта та уникнути юридичних наслідків
Надмірна залежність від автоматизації	Хоча автоматизація підвищує ефективність і точність, вона також може призвести до самовдовolenня та відсутності навичок критичного мислення серед фахівців. Надмірна залежність від автоматизованих процесів може призвести до втрати можливостей для аналізу та прийняття стратегічних рішень

Загалом, цифрова економіка надає численні можливості для обліково-аналітичного забезпечення, але вона також створює проблеми, які необхідно вирішити, щоб максимізувати переваги та зменшити ризики.

В. Nawarathna зазначає, що «...протягом останніх десятиліть бухгалтерський облік як наука і предметноорієнтована практика переживає період переосмислення власної ролі в соціально-економічному середовищі і пошуку шляхів модернізації, внаслідок теоретичної неоднорідності і емпірично підтвердженої зниження релевантності звітних даних» [9].

Н. Єршова у свої дослідженнях зазначає [10, 12], що основними напрямами розвитку методології бухгалтерського обліку і звітності в умовах цифрової економіки є:

- 1) нові облікові об'єкти (соціальна відповідальність, клієнтська база, інноваційні продукти, економічна безпека);
- 2) розширення інформації бухгалтерського обліку інформацію нефінансового характеру.

Швидкі темпи розвитку комп'ютеризації змушують науковців та практиків адаптуватись та вносити корективи щодо обліково-аналітичних систем, це в свою чергу потребує нових способів збору і обробки не тільки фінансової інформації, але її інтеграції з інформацією про інші сторони бізнесу із зовнішнього середовища.

Наведемо основні фактори, що впливають на розвиток обліково-аналітичних систем в умовах цифрової економіки, рис.1.

Враховуючи внутрішні та зовнішні фактори впливу на обліково-аналітичну систему та динамічний розвиток цифрової економіки, завдяки таким економічним умовам, підприємства зможуть досягати стратегічних цілей і стимулювати стійке зростання.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Обліково-аналітична система відноситься до взаємопов'язаних процесів, процедур, програмного забезпечення та інструментів, які використовуються підприємствами для управління фінансовою інформацією, проведення аналізу та підтримки прийняття рішень. Ці системи відіграють важливу роль у зборі, записі, обробці, аналізі та звітності про фінансові дані зацікавленим сторонам як усередині, так і за межами організації.

Вплив цифрової економіки на обліково-аналітичні системи надає безпрецедентні можливості для інновацій, автоматизації та співпраці. Автоматизація рутинних завдань спростила облікові процеси, звільнивши дорогоцінний час для фахівців з обліку та аудиту, щоб зосередитися на більш стратегічній діяльності. Доступ у режимі реального часу до фінансових даних і передових інструментів аналітики дозволив організаціям отримати цінну інформацію про свої фінансові показники, ринкові тенденції та поведінку клієнтів, що дає змогу приймати рішення та стратегічне планування на основі даних.

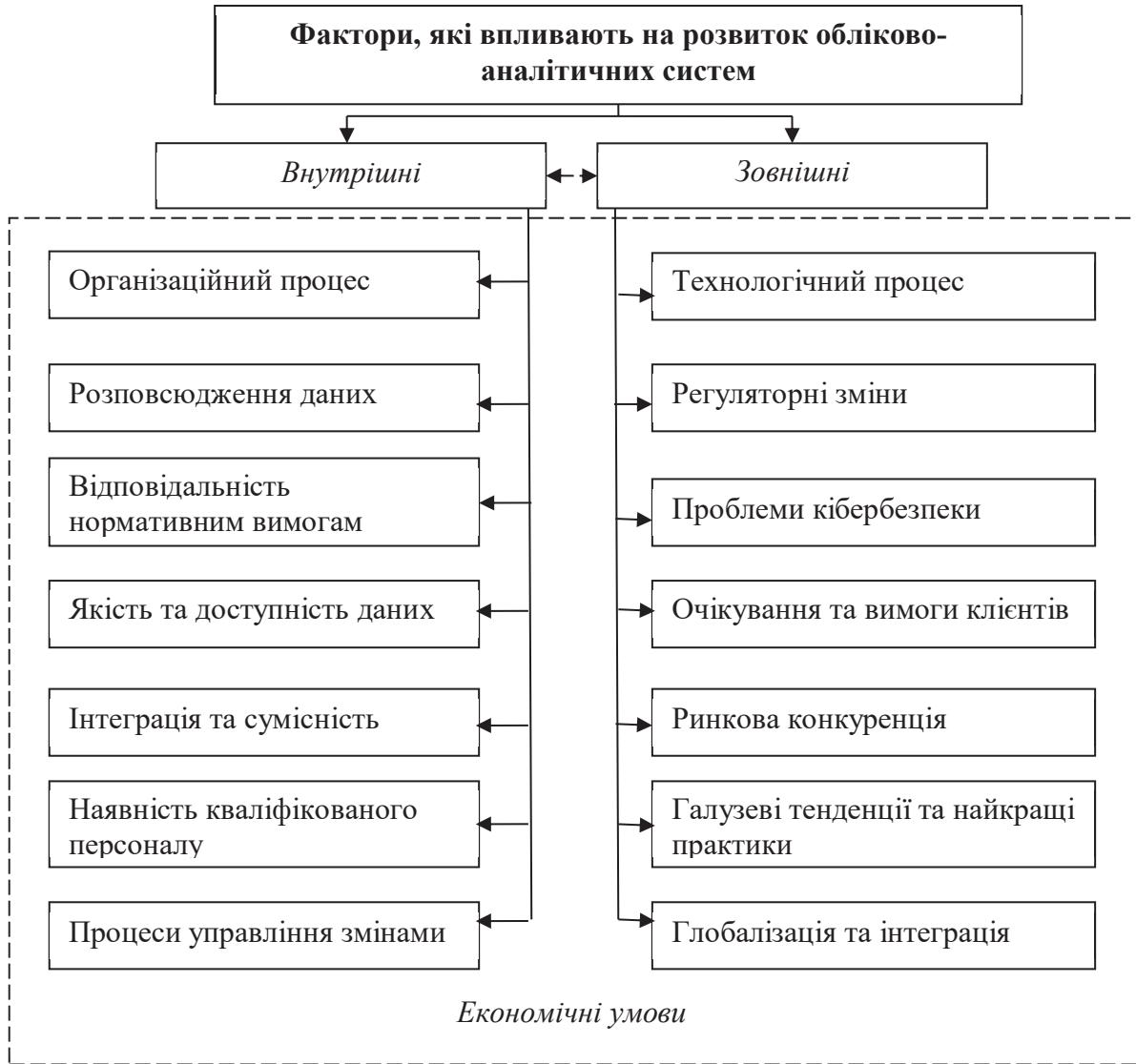

Рис. 1. Основні фактори, що впливають на розвиток обліково-аналітичних систем в умовах цифрової економіки*

*авторська розробка

Однак, разом із цими можливостями, цифрова економіка також зазнає такі виклики, як ризики кібербезпеки, проблеми з конфіденційністю даних і необхідність постійного розвитку навичок. Організації повинні інвестувати в надійні заходи кібербезпеки, щоб захистити конфіденційну фінансову інформацію та забезпечити дотримання правил конфіденційності даних. Крім того, вони повинні адаптуватися до стрімкого розвитку технологій, щоб залишатися конкурентоспроможними та стимулювати стійке зростання.

Заглядаючи вперед, майбутні дослідження в цій галузі можуть вивчити нові тенденції та технології, що формують еволюцію облікових та аналітичних систем у цифровій економіці. Теми, що представляють інтерес, можуть включати впровадження технології блокчейну для безпечних і прозорих

фінансових транзакцій, використання машинного навчання та прогнозної аналітики для прогнозування та управління ризиками, а також вплив штучного інтелекту на процеси аудиту та відповідності. Крім того, дослідження можуть вивчити роль бухгалтерів у використанні цифрових технологій для стимулювання інновацій та створення стратегічної цінності в організаціях.

Таким чином, дослідження впливу цифрової економіки на обліково-аналітичні системи дають інформацію про можливості та викиди, пов'язані з цифровою трансформацією практики управління фінансами. Розуміючи цю динаміку та сприймаючи технологічні досягнення, підприємства можуть використовувати потужність цифрової економіки для оптимізації своїх облікових і аналітичних процесів і досягнення своїх стратегічних цілей. Загалом, обліково-аналітична система служить основою фінансового менеджменту на підприємствах, забезпечуючи ефективну та результативну обробку, аналіз і звітність про фінансову інформацію для підтримки прийняття обґрунтованих рішень і досягнення успіху в бізнесі.

Список використаних джерел

1. Пілевич Д. С. Теоретико-прикладні засади використання blockchain-технології в бухгалтерському обліку. Проблеми економіки. 2020. № 1(43). С. 267-274.
2. Костишин Н.С. Бухгалтерський облік 2030Е – цифровий облік розвиненої країни. Матеріали VІМіжнародної науково-практичної конференції «Стан і перспективи обліково-інформаційної системи в Україні». Том 1, Тернопіль, 22 травня 2020 року. С. 134-135.
3. Єршова Н. Ю. Бухгалтерський облік в умовах переходу до цифрової економіки: проблеми та перспективи // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції : матеріали 8-ї Міжнар. наук.- практ. конф. (м. Одеса, 21 травня 2020 р.). Одеса : ОДЕУ, 2020. С. 33–34. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/48063/1/Yershova_Bukhhalterskyi oblisk 2020.pdf
4. Беляєва Л.А. Сучасні аспекти впровадження системи електронного документообігу. Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції. Одеса, 2020. С. 13.
5. Кулинич М., Шворак А., Жиленко Л. Впровадження цифрової грамотності в умовах майбутніх змін професії бухгалтера. Економічний часопис СНУ імені Лесі Українки, 2020, №1. <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-01-216-224>
6. Лукановська І.Р. Інтернет-торгівля: облікові особливості та оподаткування. Матеріали VI Міжнародноїнауково-практичної конференції «Стан і перспективи обліково-інформаційної системи в Україні». Том 1, Тернопіль, 22 травня 2020 року. С. 138-140
7. Хорунжак Н.М., Лукановська І.Р. Облік в умовах цифрової економіки: проблеми і перспективи. Причорноморські економічні студії. Вип. 45. 2019. С. 175-179.
8. Кулинич М., Жиленко Л. Поглиблення змісту об'єктів і методу бухгалтерського обліку в умовах цифровізації економіки. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2019. № 2. С. 128–135
9. Nawarathna Banda. Digital Economy. Presentation. January 2019. 20 р. Режим доступа: <https://www.researchgate.net>
10. Єршова Н. Ю. Інтегрована система обліковоаналітичного забезпечення процесів розробки та реалізації стратегій розвитку підприємства. 2016. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPPress/23806/1/>
11. Єршова Н. Ю. Концептуальні основи стратегічного управлінського обліку. Проблеми економіки. 2017. №1. С. 195–202.

Reference

1. Pilevych, D.S. (2020), "Theoretical and applied principles of using blockchain technology in accounting", *Problemy ekonomiky*, no. 1(43), pp. 267-274.
2. Kostyshyn N.S. (2020), —Accounting 2030 E - digital accounting of a developed country, *Materialy VI Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Stan i perspektyvy oblikovo-informatsijnoi systemy v Ukrainsi»*. Tom 1, Ternopil, Ukraine. pp. 134-135.
3. Irshova, N. (2020), *Bukhhalterskyi oblik v umovakh perekhodu do tsyfrovoi ekonomiky: problemy ta perspektyvy* [Accounting in the Transition to the Digital Economy: Problems and Prospects]. Perspektyvy rozvytku obliku, kontroliu ta analizu v konteksti yevrointehratsii:33-34. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPPress/48063/1/Yershova_Bukhhalterskyi_oblik_2020.pdf
4. Bieliaieva L.A. (2020), —Modern aspects of electronic document management system's implementation, *Perspektyvy rozvytku obliku, kontroliu ta analizu v konteksti ievrointehratsii*. Materialy VIII Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii, Odessa, Ukraine. pp. 13.
5. Kulynych M., Shvorak A., Zhylenko L. (2020), —Implementation of digital literacy under conditions of the future changes in accounting profession. *Ekonomichnyj chasopys SNU imeni Lesi Ukrainky*, vol. 1, available at: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-01-216-224> (Accessed 20 September 2020).
6. Lukonovs'ka I.R. —Online commerce: accounting features and taxation, *Materialy VI Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii "Stan i perspektyvy oblikovo-informatsijnoi systemy v Ukrainsi"*. Tom 1, Ternopil, Ukraine. pp. 138-140.
7. Khorunzhak N.M., Lukonovs'ka I.R. (2019), —Accounting in the digital economy: problems and prospects. *Prychornomors'ki ekonomiczni studii*. vol 45, pp. 175-179.
8. Kulynych, M., Zhylenko, L. (2019). *Pohlyblennia zmistu obiektiv i metodu bukhhalterskoho obliku v umovakh tsyfrovizatsii ekonomiky* [Exclusion of the Content of Objects and the Accounting Method in the Conditions of Digital Economy]. *Ekonomichnyj chasopys Skhidnoevropeiskoho natsionalnogo universytetu imeni Lesi Ukrainky*, no. 2: 128-135.
9. Nawarathna B. (2019), - Digital Economy. Presentation. January. 20 p. Режим доступа: <https://www.researchgate.net>
10. Iershova N. (2016), *Integrovana sistema oblikovoanalitichnogho zabezpechennja procesiv rozrobky ta realizaciji strategij rozvytku pidpryjemstva*. [Integrated system of regional-analitical care processes for development and realization of strategic development of enterprises]. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPPress/23806/1/>
11. Iershova N. (2017), Konceptualjni osnovy strategichnogho upravljensjkogho obliku [The conceptual basis of the strategic management region]. *Problemy ekonomiky*. №1. pp. 195–202.